
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2014 Rhif 1609 (Cy. 165)

ADDYSG, CYMRU

**Rheoliadau Staffio Ysgolion a
Gynhelir (Cymru) (Diwygio) 2014**

<i>Gwnaed</i>	- - - -	<i>18 Mehefin 2014</i>
<i>Gosodwyd gerbron Cynulliad Cenedlaethol Cymru</i>	- -	<i>20 Mehefin 2014</i>
<i>Yn dod i rym</i>	- -	<i>16 Gorffennaf 2014</i>

Mae Gweinidogion Cymru, drwy arfer y pwerau yn adran 569(4) a (5) o Ddeddf Addysg 1996(1), a pharagraff 3 o Atodlen 1 iddi, ac adrannau 19(3), 21(3), 34(5), 35(4) a (5), 36(4) a (5) a 210(7) o Ddeddf Addysg 2002(2) ac adrannau 18 a 32 o Fesur Addysg (Cymru) 2011(3) yn gwneud y Rheoliadau a ganlyn:

Enwi, cychwyn a chymhwyso

1.—(1) Enw'r Rheoliadau hyn yw Rheoliadau Staffio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) (Diwygio) 2014 a deuant i rym ar 16 Gorffennaf 2014.

(2) Mae'r Rheoliadau hyn yn gymwys o ran Cymru.

Diwygio Rheoliadau Staffio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2006

2.—(1) Mae Rheoliadau Staffio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2006(4) wedi eu diwygio fel a ganlyn.

(2) Yn rheoliad 3(1) yn y man priodol yn nhrefn yr wyddor mewnosoder—

“ystyr “awdurdodau statudol” (“*statutory authorities*”) yw'r heddlu a'r awdurdodau lleol y mae'r ysgol wedi'i lleoli yn eu hardaloedd;

-
- (1) 1996 p. 56. Rhoddwyd y swyddogaethau yn yr adran hon ac Atodlen 1 i'r Ysgrifennydd Gwladol ac fe'u trosglwyddwyd i Gynulliad Cenedlaethol Cymru, i'r graddau yr oeddent yn arferadwy o ran Cymru, yn rhinwedd Gorchymyn Cynulliad Cenedlaethol Cymru (Trosglwyddo Swyddogaethau) 1999 (O.S. 1999/672), ac maent wedi eu breinio bellach yng Ngweinidogion Cymru yn rhinwedd paragraff 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006 (p. 32).
- (2) 2002 p. 32. Rhoddwyd y swyddogaethau yn yr adrannau hyn i Gynulliad Cenedlaethol Cymru ac maent wedi eu breinio bellach yng Ngweinidogion Cymru gan baragraff 30 o Atodlen 11 i Ddeddf Llywodraeth Cymru 2006.
- (3) 2011 mccc 7.
- (4) O.S. 2006/873 (Cy. 81), fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2007/944 (Cy. 80), O.S. 2009/2544 (Cy. 206), O.S. 2009/2708 (Cy. 226), O.S. 2009/3161 (Cy. 275) ac O.S. 2010/1142 (Cy. 101).

ystyr “cyfnod pontio”r ffederasiwn (“*federation transition period*”) yw’r cyfnod o amser ar ôl i benderfyniad gael ei wneud i fwrw ymlaen â’r cynigion ar gyfer ffederasiwn o dan reoliadau 7(1), 10(2) neu 12(2) o Reoliadau Ffedereiddio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2014 ond cyn y dyddiad ffedereiddio;

ystyr “Deddf 2013” (“*the 2013 Act*”) yw Deddf Safonau a Threfniadaeth Ysgolion (Cymru) 2013(5);

mae “ffederasiwn” (“*federation*”) ac “ysgol ffederal” (“*federated school*”) i’w dehongli yn unol ag adran 21 o Fesur Addysg (Cymru) 2011(6); ac

ystyr “niwed” (“*harm*”) yw camdriniaeth gorfforol, rywiol neu emosiynol;”.

(3) Yn rheoliad 7 hepgorer paragraffau (3), (4) a (6).

(4) Ar ôl rheoliad 7 mewnosoder—

“Ymchwiliwr annibynnol

7A.—(1) Mae’r rheoliad hwn yn gymwys pan fo person a gyflogir o dan gontract cyflogaeth i weithio yn yr ysgol yn destun honiad sy’n dod o fewn paragraff (2).

(2) Mae honiad yn dod o fewn y rheoliad hwn os honnir bod y person y cyfeirir ato ym mharagraff (1) wedi achosi niwed i ddisgybl cofrestredig yn yr ysgol.

(3) Os yw’r pennaeth yn ymwybodol o unrhyw honiadau o’r fath rhaid i’r pennaeth—

(a) hysbysu’r corff llywodraethu am bob honiad o’r fath; a

(b) ymgynghori â’r person a benodir gan yr awdurdod lleol yn unol â chanllawiau a ddyroddwyd o dan adran 7 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol Awdurdodau Lleol 1970 (os oes rhai) sydd â chyfrifoldeb am amddiffyn plant.

(4) Os hysbysir y corff llywodraethu am unrhyw honiad o’r fath, rhaid iddo benodi person annibynnol i ymchwilio i’r honiad ac eithrio pan fo paragraff (7) yn gymwys.

(5) Rhaid i’r corff llywodraethu beidio â gwneud penderfyniad ynghylch p’un ai i benodi person annibynnol ai peidio hyd nes—

(a) bod yr awdurdod lleol y mae’r ysgol wedi’i lleoli ynddo wedi hysbysu’r corff llywodraethu ei fod wedi trafod yr honiad gyda phob person o’r fath y mae’n credu ei fod yn briodol yn unol â chanllawiau(7) a ddyroddwyd o dan adran 7 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol Awdurdodau Lleol 1970(8); a

(b) bod yr awdurdodau statudol wedi hysbysu’r corff llywodraethu—

(i) bod pob un ohonynt wedi cwblhau ei ymchwiliad (os oes un); a

(ii) bod unrhyw achosion troseddol (os oes rhai) sy’n deillio o unrhyw ymchwiliad o’r fath gan yr awdurdodau statudol ac sy’n ymwneud â’r honiad wedi’u terfynu neu wedi’u cwblhau fel arall; ac

(c) bod y corff llywodraethu wedi ymgynghori â’r canlynol—

(i) y person a benodir gan yr awdurdod lleol yn unol â chanllawiau a ddyroddwyd o dan adran 7 o Ddeddf Gwasanaethau Cymdeithasol Awdurdodau Lleol 1970 (os oes rhai) sydd â chyfrifoldeb dros faterion amddiffyn plant; a

(ii) y pennaeth oni bai y gwneir yr honiad yn erbyn y pennaeth.

---

(5) 2013 dccc 1

(6) 2011 mccc 7.

(7) Enw’r canllawiau cyfredol yw “Diogelu Plant: Gweithio gyda’n Gilydd o dan Ddeddf Plant 2004” ac fe’i cyhoeddwyd ym mis Medi 2006 (ISBN Rhif 0 7504 8911 1). Gellir cael copi ar www.wales.gov.uk/topics/childrenyoungpeople/publications/safeguardingunder2004act/?lang=cy.

(8) 1970 p. 42.

- (6) Rhaid i'r corff llywodraethu sicrhau y gwneir cofnod ysgrifenedig o ganlyniad unrhyw ymgynghoriad a gynhelir yn unol â pharagraff (5).
- (7) Nid oes rhaid i'r corff llywodraethu benodi ymchwiliwr annibynnol yn unol â pharagraff (4) pan fo wedi'i fodloni—
- (a) y tu hwnt i amheuaeth resymol nad yw'r honiad yn wir;
  - (b) y tu hwnt i amheuaeth resymol nad oes tystiolaeth i ategu'r honiad;
  - (c) bod y person y gwnaed yr honiad yn ei erbyn wedi cyfaddef ei fod wedi gwneud yr hyn yr honnir iddo ei wneud; neu
  - (ch) bod y person y gwnaed yr honiad yn ei erbyn wedi'i gollfarnu ar ôl hynny o drosedd yn dilyn achosion troseddol o fath y cyfeiriwyd atynt ym mharagraff (5)(b)(ii).
- (8) Pan fo person annibynnol wedi'i benodi yn unol â pharagraff (4), rhaid i'r corff llywodraethu ei gwneud yn ofynnol i'r person hwnnw ddarparu i'r corff llywodraethu adroddiad ysgrifenedig ar ei ganfyddiadau mewn cysylltiad â'r honiad.
- (9) Rhaid i'r corff llywodraethu ddarparu copi o adroddiad y person annibynnol i'r pennaeth oni bai bod yr honiad wedi'i wneud yn erbyn y pennaeth.
- (10) Ar ôl cael adroddiad y person annibynnol rhaid i'r corff llywodraethu benderfynu, yn unol â rheoliad 17 neu 29, yn ôl y digwydd, p'un a ddylai'r person y gwneir yr honiad yn ei erbyn beidio â gweithio yn yr ysgol.
- (11) Nid yw person i'w ystyried yn annibynnol at ddibenion paragraff (4) os yw'r person—
- (a) yn aelod o'r corff llywodraethu sy'n gwneud y penodiad;
  - (b) yn rhiant i ddisgybl cofrestredig presennol yn yr ysgol neu i gyn-ddisgybl cofrestredig yn yr ysgol;
  - (c) yn aelod o staff presennol yr ysgol neu'n gyn-aelod o staff yr ysgol;
  - (ch) yn aelod o'r awdurdod lleol neu'n gyflogai i'r awdurdod lleol sy'n cynnal yr ysgol;
  - (d) yn ymddiriedolwr yn yr ysgol;
  - (dd) yn aelod o'r awdurdod esgobaethol priodol ar gyfer yr ysgol; neu
  - (e) yn penodi'r llywodraethwyr sefydledig i gorff llywodraethu'r ysgol.”.
- (5) Yn rheoliad 10—
- (a) ar ôl paragraff (1) mewnosoder—
    - “(1A) Yn ystod cyfnod pontio'r ffederasiwn rhaid i gyrff llywodraethu'r ysgolion sy'n ffedereiddio hysbysu'r awdurdod am swydd wag pennaeth neu ddirprwy bennaeth cyn cymryd unrhyw un o'r camau sydd wedi'u crybwyll ym mharagraffau (2) i (19).
    - (1B) Yn ystod cyfnod pontio'r ffederasiwn nid oes dim yn y Rheoliadau hyn yn rhwystro cyrff llywodraethu'r ysgolion sy'n bwriadu ffedereiddio rhag ffurfio panel dewis ar y cyd.”;
  - (b) ym mharagraff (8) yn lle “baragraff (8A)” rhodder “baragraffau (8A) i (8CH)”;
  - (c) yn lle paragraff (8A) rhodder—
    - “(8A) Caiff y corff llywodraethu benderfynu peidio â hysbysebu yn unol â pharagraff (8) swydd wag pennaeth pan fo'r swydd wag mewn ysgol sydd wedi'i henwi mewn cynigion a wnaed o dan adrannau 43, 44, 80 neu 81 o Ddeddf 2013 fel un lle y caiff disgyblion yn yr ysgol sydd i'w chau ei mynychu (“yr ysgol sy'n derbyn”) ac—
    - (a) mae person a gyflogir fel pennaeth yn yr ysgol sydd i'w chau wedi mynegi dymuniad yn ysgrifenedig i gorff llywodraethu'r ysgol sy'n derbyn i wneud cais am swydd wag pennaeth; neu

- (b) nid oes person o'r fath a ddisgrifir yn is-baragraff (a), ond mae person yn cael ei gyflogi fel pennaeth mewn ysgol yn rhywle arall yn ardal yr awdurdod sydd naill ai'n mynd i gael ei chau yn unol â chynigion a wnaed o dan adrannau 43, 44, 80 neu 81 o Ddeddf 2013, neu sydd wedi'i henwi mewn cynigion o'r fath fel un lle y caiff disgyblion yn yr ysgol sydd i'w chau fynychu ac sydd wedi mynegi dymuniad yn ysgrifenedig i gorff llywodraethu'r ysgol sy'n derbyn i wneud cais am swydd wag pennaeth.
- (8B) Caiff y corff llywodraethu benderfynu peidio â hysbysebu yn unol â pharagraff (8) swydd wag dirprwy bennaeth pan fo'r swydd wag mewn ysgol sydd wedi'i henwi mewn cynigion a wnaed o dan adrannau 43, 44, 80 neu 81 o Ddeddf fel un lle y caiff disgyblion yn yr ysgol sydd i'w chau ei mynychu ("yr ysgol sy'n derbyn") ac—
- (a) mae person a gyflogir fel dirprwy bennaeth yn yr ysgol sydd i'w chau wedi mynegi dymuniad yn ysgrifenedig i gorff llywodraethu'r ysgol sy'n derbyn i wneud cais am swydd wag dirprwy bennaeth; neu
- (b) nid oes person o'r fath a ddisgrifir yn is-baragraff (a), ond mae person yn cael ei gyflogi fel dirprwy bennaeth mewn ysgol yn rhywle arall yn ardal yr awdurdod sydd naill ai'n mynd i gael ei chau yn unol â chynigion a wnaed o dan adrannau 43, 44, 80 neu 81 o Ddeddf 2013, neu sydd wedi'i henwi mewn cynigion o'r fath fel un lle y caiff disgyblion yn yr ysgol sydd i'w chau fynychu ac sydd wedi mynegi dymuniad yn ysgrifenedig i gorff llywodraethu'r ysgol sy'n derbyn i wneud cais am swydd wag dirprwy bennaeth.
- (8C) Caiff y corff llywodraethu benderfynu peidio â hysbysebu yn unol â pharagraff (8) swydd wag pennaeth y ffederasiwn neu ysgol ffederal pan fo'r swydd wag mewn ffederasiwn neu ysgol ffederal o fewn y ffederasiwn ac—
- (a) mae person a gyflogir fel pennaeth mewn unrhyw ysgol ffederal o fewn y ffederasiwn; a
- (b) mae un neu ragor o'r personau hynny wedi mynegi dymuniad yn ysgrifenedig i'r corff llywodraethu i wneud cais am swydd wag pennaeth y ffederasiwn neu ysgol ffederal.
- (8CH) Caiff y corff llywodraethu benderfynu peidio â hysbysebu yn unol â pharagraff (8) swydd wag dirprwy bennaeth y ffederasiwn neu ysgol ffederal pan fo'r swydd wag mewn ffederasiwn neu ysgol ffederal o fewn y ffederasiwn ac—
- (a) mae person a gyflogir fel dirprwy bennaeth mewn unrhyw ysgol ffederal o fewn y ffederasiwn; a
- (b) mae un neu ragor o'r personau hynny wedi mynegi dymuniad yn ysgrifenedig i'r corff llywodraethu i wneud cais am swydd wag dirprwy bennaeth y ffederasiwn neu ysgol ffederal.”;
- (d) ym mharagraff (9) yn lle “baragraff (13)” rhodder “baragraffau (13) i (13B)”; ac
- (e) ar ôl paragraff (13) mewnosoder—
- “(13A) Yn ystod cyfnod pontio'r ffederasiwn caniateir i aelodaeth y panel dewis gynnwys personau o'r ysgolion sy'n ffedereiddio.
- (13B) Rhaid i'r personau y cyfeirir atynt ym mharagraff (13A) fod â hawl i bleidleisio.”.
- (6) Yn rheoliad 24—
- (a) ar ôl paragraff (1) mewnosoder—
- “(1A) Yn ystod cyfnod pontio'r ffederasiwn rhaid i gyrff llywodraethu'r ysgolion sy'n ffedereiddio hysbysu'r awdurdod am swydd wag pennaeth neu ddirprwy bennaeth cyn cymryd unrhyw un o'r camau sydd wedi'u crybwyll ym mharagraffau (2) i (18).

(1B) Yn ystod cyfnod pontio'r ffederasiwn nid oes dim yn y Rheoliadau hyn yn rhwystro cyrff llywodraethu'r ysgolion sy'n bwriadu ffedereiddio rhag ffurfio panel dewis ar y cyd.”;

(b) ym mharagraff (7) yn lle “baragraff (7A)” rhodder “baragraffau (7A) i (7CH)”;

(c) yn lle paragraff (7A) rhodder—

“(7A) Caiff y corff llywodraethu benderfynu peidio â hysbysebu yn unol â pharagraff (7) swydd wag pennaeth pan fo'r swydd wag mewn ysgol sydd wedi'i henwi mewn cynigion a wnaed o dan adrannau 43, 44, 80 neu 81 o Ddeddf 2013 fel un lle y caiff disgyblion yn yr ysgol sydd i'w chau ei mynychu (“yr ysgol sy'n derbyn”) ac—

(a) mae person a gyflogir fel pennaeth yn yr ysgol sydd i'w chau wedi mynegi dymuniad yn ysgrifenedig i gorff llywodraethu'r ysgol sy'n derbyn i wneud cais am swydd wag pennaeth; neu

(b) nid oes person o'r fath a ddisgrifir yn is-baragraff (a), ond mae person yn cael ei gyflogi fel pennaeth mewn ysgol yn rhywle arall yn ardal yr awdurdod sydd naill ai'n mynd i gael ei chau yn unol â chynigion a wnaed o dan adrannau 43, 44, 80 neu 81 o Ddeddf 2013, neu sydd wedi'i henwi mewn cynigion o'r fath fel un lle y caiff disgyblion yn yr ysgol sydd i'w chau ei mynychu ac sydd wedi mynegi dymuniad yn ysgrifenedig i gorff llywodraethu'r ysgol sy'n derbyn i wneud cais am swydd wag pennaeth.

(7B) Caiff y corff llywodraethu benderfynu peidio â hysbysebu yn unol â pharagraff (7) swydd wag dirprwy bennaeth pan fo'r swydd mewn ysgol sydd wedi'i henwi mewn cynigion a wnaed o dan adrannau 43, 44, 80 neu 81 o Ddeddf 2013 fel un lle y caiff disgyblion yn yr ysgol sydd i'w chau ei mynychu (“yr ysgol sy'n derbyn”) ac—

(a) mae person a gyflogir fel dirprwy bennaeth yn yr ysgol sydd i'w chau wedi mynegi dymuniad yn ysgrifenedig i gorff llywodraethu'r ysgol sy'n derbyn i wneud cais am swydd wag dirprwy bennaeth; neu

(b) nid oes person o'r fath a ddisgrifir yn is-baragraff (a), ond mae person yn cael ei gyflogi fel dirprwy bennaeth mewn ysgol yn rhywle arall yn ardal yr awdurdod sydd naill ai'n mynd i gael ei chau yn unol â chynigion a wnaed o dan adrannau 43, 44, 80 neu 81 o Ddeddf 2013, neu sydd wedi'i henwi mewn cynigion o'r fath fel un lle y caiff disgyblion yn yr ysgol sydd i'w chau ei mynychu ac sydd wedi mynegi dymuniad yn ysgrifenedig i gorff llywodraethu'r ysgol sy'n derbyn i wneud cais am swydd wag dirprwy bennaeth.

(7C) Caiff y corff llywodraethu benderfynu peidio â hysbysebu yn unol â pharagraff (7) swydd wag pennaeth y ffederasiwn neu ysgol ffederal pan fo'r swydd wag mewn ffederasiwn neu ysgol ffederal o fewn y ffederasiwn ac—

(a) mae person a gyflogir fel pennaeth mewn unrhyw ysgol ffederal o fewn y ffederasiwn; a

(b) mae un neu ragor o'r personau hynny wedi mynegi dymuniad yn ysgrifenedig i'r corff llywodraethu i wneud cais am swydd wag pennaeth y ffederasiwn neu ysgol ffederal.

(7CH) Caiff y corff llywodraethu benderfynu peidio â hysbysebu yn unol â pharagraff (7) swydd wag dirprwy bennaeth y ffederasiwn neu ysgol ffederal pan fo'r swydd wag mewn ffederasiwn neu ysgol ffederal o fewn y ffederasiwn ac—

(a) mae person a gyflogir fel dirprwy bennaeth mewn unrhyw ysgol ffederal o fewn y ffederasiwn; a

- (b) mae un neu ragor o'r personau hynny sy'n mynegi dymuniad yn ysgrifenedig i'r corff llywodraethu i wneud cais am swydd wag dirprwy bennaeth y ffederasiwn neu ysgol ffederal.”.
- (d) ym mharagraff (8) ar ôl “Yn ddarostyngedig” mewnosoder “i baragraffau (12) i (12B)”;
- (e) ar ôl paragraff (12) mewnosoder—
  - “(12A) Yn ystod cyfnod pontio'r ffederasiwn caniateir i aelodaeth y panel dewis gynnwys personau o'r ysgolion sy'n ffedereiddio.
  - (12B) Rhaid i'r personau y cyfeirir atynt ym mharagraff (12A) fod â hawl i bleidleisio.”.

Diwygio Rheoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2005

3.—(1) Mae rheoliad 55 o Reoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2005(9) wedi ei ddiwygio fel a ganlyn.

(2) Yn lle paragraff (3) rhodder—

“(3) Rhaid i'r pwyllgor disgyblu staff gynnwys dim llai na thri llywodraethwr, ond pan fo'r honiadau'n cael eu gwneud yn erbyn aelod o staff bod yr aelod hwnnw o'r staff wedi achosi niwed i ddisgybl cofrestredig yn yr ysgol rhaid i'r pwyllgor gynnwys dim llai na dau lywodraethwr ac un person annibynnol nad yw'n llywodraethwr.

(3A) At ddibenion paragraff (3) ystyr “niwed” (“*harm*”) yw camdriniaeth gorfforol, rywiol neu emosiynol.”.

(3) Yn lle paragraff (4A) rhodder—

“(4A) Nid yw person i'w ystyried yn annibynnol at ddibenion paragraffau (3) a (4) os yw'r person—

- (a) yn aelod o'r corff llywodraethu sy'n gwneud y penodiad;
- (b) yn rhiant i ddisgybl cofrestredig presennol yn yr ysgol neu i gyn-ddisgybl cofrestredig yn yr ysgol;
- (c) yn aelod o staff presennol yr ysgol neu'n gyn-aelod o staff yr ysgol;
- (ch) yn aelod o'r awdurdod lleol neu'n gyflogai i'r awdurdod lleol sy'n cynnal yr ysgol;
- (d) yn ymddiriedolwr yn yr ysgol;
- (dd) yn aelod o'r awdurdod esgobaethol priodol ar gyfer yr ysgol; neu
- (e) yn penodi'r llywodraethwyr sefydledig i gorff llywodraethu'r ysgol.”.

Diwygio Rheoliadau Ffedereiddio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2014

4.—(1) Mae Rheoliadau Ffedereiddio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2014(10) wedi eu diwygio fel a ganlyn.

(2) Yn Atodlen 8—

(a) cyn paragraff 1 mewnosoder—

“**A1.** Yn rheoliad 3(1) yn y diffiniad o “awdurdodau statudol” yn lle “ysgol” rhodder “ffederasiwn neu ysgol ffederal”.”;

---

(9) O.S. 2005/2914 (Cy. 211) fel y'i diwygiwyd gan O.S. 2005/3200 (Cy. 236), O.S. 2006/873 (Cy. 81), O.S. 2007/944 (Cy. 80), O.S. 2009/2544 (Cy. 206), O.S. 2010/638 (Cy. 64), O.S. 2010/1142 (Cy. 101), O.S. 2010/2582 (Cy. 216), O.S. 2013/2124 (Cy. 207) ac fel y'i haddaswyd gan O.S. 2012/1643 (Cy. 212).

(10) O.S. 2014/1132.

- (b) ym mharagraff 4 yn lle “7(1), (2)(a) i (c) a (4)(c)” rhodder “7(1), (2)(a) i (c), 7A(1), (2), (10), ac (11)(c)”;
- (c) hepgorer paragraffau 5 a 6; a
- (d) yn lle paragraff 7 rhodder—
  - “7. Yn rheoliad 7A(5)(a), (11)(b), (ch), (d) ac (dd) yn lle “ysgol” rhodder “ysgol ffederal”.”.

Diwygio Rheoliadau Addysg (Unedau Cyfeirio Disgyblion) (Cymhwysio Deddfiadau) (Cymru) 2007

5. Yn lle is-baragraff (5) o baragraff 14 o Atodlen 1 i Reoliadau Addysg (Unedau Cyfeirio Disgyblion) (Cymhwysio Deddfiadau) (Cymru) 2007(11) rhodder—

“(5) Hepgorer paragraff (5) o reoliad 7 a pharagraff (5)(c)(i) o reoliad 7A.”.

18 Mehefin 2014

Huw Lewis
Y Gweinidog Addysg a Sgiliau, un o
Weinidogion Cymru

Statws This is the original version (as it was originally made). Dim ond ar ei ffurf wreiddiol y mae'r eitem hon o ddeddfwriaeth ar gael ar hyn o bryd.

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Rheoliadau)

Mae Rheoliadau Staffio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2006 ("Rheoliadau 2006") yn gwneud darpariaeth ar gyfer staffio ysgolion a gynhelir.

Mae rheoliad 7(3) a (4) o Reoliadau 2006 yn gwneud darpariaeth ar gyfer ymchwilio'n annibynnol i honiadau o natur amddiffyn plant yn erbyn aelodau o staff ysgol. Mae'r Rheoliadau hyn yn dirymu'r darpariaethau hynny (rheoliad 2(2) a (3)) ac yn diwygio ymhellach Reoliadau 2006 er mwyn gwneud darpariaeth newydd ar gyfer ymchwilio'n annibynnol i honiadau o achosi niwed i ddisgybl cofrestredig yn erbyn aelodau o staff ysgol (rheoliad 2(4)).

Mae rheoliad 10 o Reoliadau 2006 yn gwneud darpariaeth mewn cysylltiad â phenodi penaethiaid a dirprwyon mewn ysgolion cymunedol, ysgolion gwirfoddol a reolir, ysgolion arbennig cymunedol ac ysgolion meithrin a gynhelir. Mae rheoliad 2(5) o'r Rheoliadau hyn yn diwygio'r darpariaethau hynny i adlewyrchu dyfodiad i rym Reoliadau Ffedereiddio Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2014 ("y Rheoliadau Ffedereiddio").

Yn yr un modd, mae rheoliad 24 o Reoliadau 2006 yn gwneud darpariaeth mewn cysylltiad â phenodi penaethiaid a dirprwyon mewn ysgolion sefydledig, ysgolion gwirfoddol a gynorthwyir ac ysgolion arbennig sefydledig. Mae rheoliad 2(6) o'r Rheoliadau hyn yn diwygio'r darpariaethau hynny oherwydd dyfodiad i rym y Rheoliadau Ffedereiddio.

Mae Rheoliadau Llywodraethu Ysgolion a Gynhelir (Cymru) 2005 ("Rheoliadau 2005") yn gwneud darpariaeth mewn perthynas â chyfansoddiad cyrff llywodraethu a'u gweithdrefnau. Mae rheoliad 55 o Reoliadau 2005 yn ei gwneud yn ofynnol bod rhai swyddogaethau disgyblu penodol o gyrff llywodraethu yn cael eu dirprwyo i bwyllgor disgyblu a diswyddo staff ac i bwyllgor apelau disgyblu a diswyddo. Yn benodol, mae rheoliad 55(3) o Reoliadau 2005 yn darparu, pan fo honiad yn ymwneud â materion sydd o natur amddiffyn plant rhaid i aelodaeth y pwyllgor gynnwys person annibynnol. Mae'r Rheoliadau hyn yn diwygio rheoliad 55(3) o Reoliadau 2005 er mwyn hepgor cyfeiriad at "materion amddiffyn plant" ac mewnosod rheoliad newydd 55(3) a (3A) sy'n adlewyrchu'r diwygiadau a wneir i Reoliadau 2006 gan reoliad 2(4) o'r Rheoliadau hyn.

Mae rheoliad 55(4A) o Reoliadau 2005 yn nodi'r amgylchiadau pan na fo person i gael ei ystyried yn annibynnol at ddibenion rheoliad 55(3) o Reoliadau 2005. Mae rheoliad 3(2) o'r Rheoliadau hyn yn mewnosod rheoliad newydd (4A) i mewn i Reoliadau 2005 er mwyn adlewyrchu'r diwygiadau a wneir i Reoliadau 2006 gan reoliad 2(4) o'r Rheoliadau hyn.